

ВІДГУК

офіційного опонента

кандидата економічних наук, доцента Райчевої Лариси Іванівни на дисертаційну роботу Седова Вячеслава Андрійовича на тему «Модернізація системи підготовки кадрів вищої кваліфікації для аграрного сектора економіки», подану на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент»

Проведений аналіз дисертаційної роботи Седова В.А. за темою «Модернізація системи підготовки кадрів вищої кваліфікації для аграрного сектора економіки» дозволив сформулювати певні висновки щодо актуальності, новизни, висновків та рекомендацій, які висвітлені в дисертаційній роботі:

Актуальність теми. Визначена переходами до індустрії 4.0 та цифрової трансформації що суттєво змінює вимоги до професійних компетенцій кадрів. Для аграрного сектору України, який намагається інтегрувати інноваційні технології, такі як автоматизація, роботизація та Big Data, актуальним стає створення системи підготовки кадрів, що відповідає сучасним викликам. Військові дії та викликані ними економічні труднощі додатково посилюють потребу у відновленні людського капіталу. У цьому контексті модернізація підготовки кадрів є важливим кроком до забезпечення довгострокової конкурентоспроможності аграрного сектору та економіки загалом.

Зв'язок теми дисертації з державними чи галузевими науковими програмами, темами та планами. Дисертаційна робота Седова В.А., виконана в межах науково-дослідної роботи кафедри менеджменту «Забезпечення соціоеколого-економічного розвитку агропромислового виробництва та сільських територій на засадах інноваційного менеджменту та маркетингу» (номер державної реєстрації ДР 0121U109628).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність та новизна. Після ознайомлення з результатами, відображеними у дисертаційному дослідженні Седова В.А., можна з впевненістю стверджувати, що вона має високий рівень достовірності та обґрунтованості. Наукові положення та висновки, представлені в роботі, охоплюють всі ключові положення запропонованої для розгляду теми. Представлені результати підтверджуються глибинним аналізом публікацій закордонних та вітчизняних фахівців галузі, а також аналізом нормативно-правової та статистичної бази даних України.

Теоретичним базисом дисертаційної роботи є положення вітчизняних та закордонних вчених щодо особливостей управління організаційно-економічним механізмом діяльності підприємств, зокрема, готельно-ресторанного бізнесу. Дисертантом були застосовані методи емпіричного дослідження – спостереження, вимір, порівняння, опис і методи аналізу та синтезу. Також використано економіко-математичні розрахунки, а також методи пошуку кореляції та інші методи економічного та логічного аналізу. Усі дослідження проводилися за допомогою науково обґрунтованих та застосовуваних в економічній науці методів.

Наукова новизна одержаних результатів. Наукові результати, висвітлені в дисертації, мають всі ознаки наукової новизни, яка полягає у розробці, систематизації та підтвердженні теоретико-методологічних базисів та практичних пропозицій щодо трансформації системи підготовки кадрів вищої кваліфікації в аграрному секторі. Найбільш значущими науковими результатами є:

- Удосконалення теоретичного положення щодо трактування «кадри вищої кваліфікації»;
- Перегляд наукового підходу щодо модернізації системи підготовки кадрів вищої кваліфікації для аграрного сектора;
- Науковий підхід у подоланні протиріч в системі державного реагування на зміни ринку праці агросектору направлені на задоволення попиту

- стейкхолдерів аграрного сектора в кадрах вищої кваліфікації на основі балансово-статистичних спостережень;
- Удосконалення інституціональних засад на рівнях держави, підприємств та освітніх закладів та установ;
  - Запропонована удосконалена система взаємодії шляхом створення Єдиної цифрової платформи «Освіта-наука-агробізнес», використання якої здійснюється на засадах приватно-державного партнерства.

Відомості про дотримання академічної доброчесності

Аналіз наданого автором звіту про перевірку тексту дисертації електронним сервісом та рішення комісії з академічної доброчесності не виявив порушень академічної доброчесності. Використані здобувачем поодинокі ідеї, результати та цитати інших авторів мають відповідне посилання на джерело.

Повнота викладення основних положень дисертації в опублікованих працях. Основні результати досліджень було викладено у 7 наукових працях, загальним обсягом 2,65 друк. арк., в т. ч. особисто автору належить 2,2 друк.арк. З них 3 статті у наукових фахових виданнях, 4 публікації апробаційного характеру.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертаційної роботи:

Оцінюючи загалом позитивно роботу Седова В.А. вважаю за доцільне зазначити наступні зауваження:

Розділ 1 (С. 19) варто розглянути можливість програм або ініціатив для залучення молоді до аграрної сфери;

Розділ 1 (С. 32) У підрозділі 1.1 наводяться тривалі описові пояснення, що ускладнюють читання. Доцільно узагальнити основні ідеї, залишивши деталі в додатках;

Розділ 1 (С. 73) Методика балансування дефіциту кадрів вищої кваліфікації на ринку праці потребує перегляду форм статистичних даних які надають підприємства. Доцільно відзначити даний аспект у тексті роботи;

Розділ 2 (С. 125) «Рис. 2. 5 Показники подачі заяв на спеціальності галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство з 2019 по 2023 роки» доцільно розширити розмір для деталізації показників.

Розділ 3 (С. 174) рекомендовано описати конкретний вплив цифровізації на ефективність навчання;

Розділ 3 (С. 174) доцільно додати практичні кейси реалізації економічної шерінгової моделі для аграрного сектору;

Висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам.

Дисертаційна робота Седова Вячеслава Андрійовича, яка представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент», за темою «Модернізація системи підготовки кадрів вищої кваліфікації для аграрного сектора економіки», відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, та Наказу Міністерства освіти та науки України №40 від 12 січня 2017 р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2017 р., за № 155/30023.

Запропонована тема роботи є актуальною, сучасною, об'єктивною, важливою для діяльності підприємств та освітніх установ аграрного сектора економіки. Сформульовані автором результати є науково обґрунтованими, містять наукову новизну та практичну цінність. Важливим надбанням для діяльності освітніх установ є розроблені моделі та положення що зможуть посилити їхню фінансову стійкість, конкурентоспроможність та допомогти імплементувати цифрові технології. Результатом проведеного дослідження є

повне виконання всіх поставлених завдань щодо розробки, систематизації та підтвердження теоретико-методологічних базисів та практичних пропозицій щодо оптимальності управління та якості надання освітніх послуг аграрними закладами вищої освіти.

15 жовтня 2024

Офіційний опонент:
доцент кафедри економіки
і міжнародних економічних відносин
Міжнародного гуманітарного університету,
кандидат економічних наук, доцент

Лариса РАЙЧЕВА

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ

начальник відділу кадрів
міжнародного гуманітарного університету
Оксана КОВАЛЬОВА

